

	MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO MESTA BREZNA	Číslo poradia: 11
	15. DECEMBER 2020	Číslo spisu: MsÚ-2020/12858

**Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky
k návrhu rozpočtu na roky 2021 - 2023**

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu na roky 2021 - 2023

Materiál sa doručuje:

1. Primátor mesta
2. Zástupca primátora mesta
3. Poslanci mestského zastupiteľstva
4. Hlavný kontrolór mesta Brezna
5. Prednosta mestského úradu
6. Vedúci odborov mestského úradu
7. Zapisovateľka

Počet príloh: 0

Predkladá: Ing. Ingrid Konečná Veverková funkcia: hlavná kontrolórka mesta Brezna	Podpis:
Vypracoval: Ing. Ingrid Konečná Veverková Funkcia: hlavná kontrolórka mesta Brezna	Podpis:

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO MESTA BREZNO
15. DECEMBER 2020

NÁVRH NA UZNESENIE

Číslo poradia: **11**

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu na roky 2021 - 2023

Mestské zastupiteľstvo mesta Brezno

I/ berie na vedomie

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu na roky 2021 - 2023

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY MESTA BREZNA K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2021- 2023

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2021 (ďalej len stanovisko).

Návrh viacročného programového rozpočtu mesta Brezna na roky 2021 – 2023 bol zverejnený na úradnej tabuli mesta, na elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle mesta (www.brezno.sk) v zákonnej lehote v súlade s platnou právnou úpravou.

Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej mohli fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na mestskom úrade.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2021 – 2023 (ďalej len návrh rozpočtu), ktorý bol zverejnený na úradnej tabuli mesta, na elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle mesta (www.brezno.sk). Posudzovala som zákonnosť ako aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie mestskému zastupiteľstvu (ďalej len MsZ).

Legislatívnym východiskom zostavenia rozpočtu je zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Podľa §4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce.

Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Podľa §9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Návrh rozpočtu je zostavený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Navrhované výdavky rozpočtu mesta sú alokované do 9 programov, ktoré sa vnútorne členia na podprogramy, prvky a projekty.

Rozpočet na rozpočtový rok 2021 je po jeho schválení MsZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY ROZPOČTU

Východiskom pre zostavenie návrhu rozpočtu je vývoj príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období t. j. zo skutočné plnenie rozpočtu k 31. 12. 2019, monitoring vývoja rozpočtu k 30. 09. 2020 a očakávané plnenie rozpočtu k 31. 12. 2020. V príjmovej oblasti rozpočtu sa vychádza z aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2021 až 2023.

Podľa makroekonomických predpokladov z prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky zo septembra 2020 sa predpokladá, že ekonomika Slovenska klesne v roku 2020 v dôsledku pandémie o 6,7 %. V roku 2021 by sa mala ekonomika začať zotavovať a HDP by mal stúpnuť o 5,5 %, no aj napriek tomu predpokladu bude územná samospráva pociťovať pokles ekonomiky v roku 2021 v podobe predpokladaného zníženia výnosu dane z príjmov fyzických osôb v porovnaní s rokom 2020. Zatiaľ čo schválený rozpočet pre rok 2020 predpokladal za Slovenskú republiku výnos dane z príjmov fyzických osôb v objeme 2 255 mil. eur, pre rok 2021 sa podľa daňovej prognózy zo septembra 2020 predpokladá výnos dane z príjmov fyzických osôb v objeme 2 186 mil. eur, čo predstavuje zníženie cca o 3 %.

Navrhovaný rozpočet mesta, vrátane finančných operácií, je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok, vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový; prebytok je rozpočtovaný vo výške 930 479 € (v roku 2020 bol naplánovaný prebytok 1 297 532 €, v roku 2019 prebytok vo výške 453 279 €, v roku 2018 prebytok vo výške 1 767 859 €).

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový; schodok je rozpočtovaný vo výške - 6 477 454 € (v roku 2020 bol naplánovaný schodok - 1 127 532 €, v roku 2019 schodok - 2 498 236 €, v roku 2018 schodok - 1 413 392 €)

Schodok kapitálového rozpočtu bude krytý návratnými zdrojmi financovania (príjmové finančné operácie) a prebytkom bežného rozpočtu. Z prebytku bežného rozpočtu budú hradené aj splátky návratných zdrojov financovania (výdavkové finančné operácie).

Mesto plánuje v roku 2021 hospodáriť so schodkom – 5 546 975 €, ktorý vyfinancuje prostredníctvom návratných zdrojov financovania.

Vývoj príjmovej časti rozpočtu:
v €

Rok	Schválený rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2009	11 783 151	12 360 816
2010	9 676 210	11 644 722
2011	9 712 653	11 557 812
2012	9 985 440	12 610 144
2013	10 788 997	11 335 581
2014	9 948 182	10 933 870
2015	16 060 034	16 958 602
2016	13 029 023	15 164 485
2017	11 566 875	14 699 942
2018	16 353 658	18 084 313
2019	17 712 310	17 739 153
2020	21 769 751	očakávaná skutočnosť – 18 815 344
2021 – návrh	20 529 439	

Pre rok 2021 je veľmi ťažké stanoviť prognózu vývoja celkových príjmov, nakoľko sa nevie predpokladať aký bude dopad pandémie na hospodárstvo a na vývoj daňových príjmov, najmä dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu. Už v roku 2020 sa nepočítalo s progresívnym vývojom celkových príjmov a rast bol zachovaný len vďaka výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu. V roku 2021 sa tak v návrhu rozpočtu počíta s poklesom bežných príjmov. Kapitálové príjmy sú rozpočtované na úrovni roka 2020. V priebehu rozpočtového roka sa očakávajú v rozpočte príjmy z dôvodu získania dotácií a nenávratných finančných prostriedkov (NFP) z rozpočtov verejnej správy a rozpočtu Európskej únie (EÚ). Od úspešnosti predkladaných projektov bude závisieť tak vývoj príjmovej, ako aj výdavkovej časti rozpočtu.

Vývoj príjmovej časti rozpočtu ovplyvní aj výdavkovú časť rozpočtu, t. j. výdavky, ktoré je možné prerozdeliť do jednotlivých programov rozpočtu mesta.

Vývoj výdavkovej časti rozpočtu:

v €

Rok	Rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť čerpania výdavkov celkom
2009	15 177 615	14 855 292
2010	9 855 080	12 150 013
2011	9 668 473	11 744 196
2012	10 422 613	12 709 114
2013	10 266 794	11 051 971
2014	9 523 859	10 807 607
2015	16 009 488	18 467 598
2016	10 171 035	11 531 698
2017	11 151 038	13 845 841
2018	15 999 191	17 198 527
2019	19 757 267	20 442 609
2020	21 599 751	očakávaná skutočnosť – 19 407 726
2021 – návrh	26 076 414	

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s výrazným zvýšením výdavkov oproti schválenému rozpočtu roku 2020 a aj oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2020. Vzhľadom k vývoju príjmovej časti rozpočtu sa rozpočtujú nižšie bežné výdavky a výrazný nárast sa teda predpokladá u kapitálových výdavkoch a to z dôvodu realizácie rozvojových investičných programov, najmä výstavby nájomných bytov podporených zo Štátneho fondu rozvoja bývania.

Výdavková časť bežného rozpočtu je nastavená na úroveň bežných zdrojov, avšak je potrebné pomenovať riziká tohto návrhu rozpočtu:

- nenaplnenie prognózy výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, z dôvodu vývoja pandémie a poklesu HDP, čo bude znamenať spolu so schválenými legislatívnymi zmenami zásah do výnosu tejto dane pre rozpočty územnej samosprávy,
- nenaplnenie rozpočtu vlastných bežných príjmov – za uplynulé obdobie vysoké daňové a nedaňové pohľadávky a ich možný nárast z dôvodu zvýšenia daní,
- vyššie čerpanie rozpočtu bežných výdavkov z dôvodu nových legislatívnych povinností pre samosprávy,
- nedosiahnutie naplánovaného vyššieho prebytku bežného rozpočtu, ktorý je dôležitý pre financovanie splátok návratných zdrojov financovania a schodku kapitálového rozpočtu.

Výdavková časť kapitálového rozpočtu počíta s vlastnými kapitálovými príjmami a s prijatím návratných zdrojov financovania.

Výdavková časť kapitálového rozpočtu je nastavená veľmi odvážne v súvislosti s hotovostnými zdrojmi v kapitálovom rozpočte, rizikom môže byť nenaplnenie kapitálových príjmov a nedosiahnutie prebytkového bežného rozpočtu.

V návrhu kapitálového rozpočtu sa síce uvažuje aj s cudzími zdrojmi - dotáciami, ktoré sú ale zmluvne zabezpečené a sú účelovo určené na naplánované investičné rozvojové projekty podporené zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu EÚ, a tieto nemusia postačovať na vykrytie všetkých požiadaviek kapitálového rozpočtu.

Rizikom vo výdavkovej časti tak bežného ako aj kapitálového rozpočtu bude aj nenaplnenie príjmov v čase reálnej potreby výdavkov, na začiatku roku u bežných výdavkov a v priebehu roku v súvislosti s investičnou výstavbou u kapitálových výdavkov. Z uvedeného dôvodu sa ako v minulom roku, tak aj v roku 2021, počíta s prijatím návratných zdrojov financovania na vyrovnanie časového nesúladu medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami rozpočtu mesta.

Pomenované riziká sú rovnako ako v minulom roku, dôvodom na prijatie opatrení pre zabezpečenie kontrolovaného plnenia príjmov a regulovaného čerpania výdavkov; tieto opatrenia budú dôležité nielen pre zabezpečenie samosprávnych funkcií mesta, ale ovplyvnia aj jeho rozvoj, nakoľko z prebytku bežného rozpočtu spolu s rozpočtovými kapitálovými príjmami a návratnými zdrojmi financovania sa plánujú financovať nielen splátky návratných zdrojov financovania ale aj rozvojové programy mesta.

Ďalším dôvodom, prečo je potrebné prijať tieto opatrenia je skutočnosť, že v roku 2021 mesto nekumuluje zdroje pre svoju rozšírenú reprodukciu, najmä pre realizáciu rozvojových investičných programov do budúcnosti. Vytvorenie rezervy sa už neočakávalo ani v minulých rokoch.

Odporúčam, ak bilancia celkových príjmov a celkových výdavkov mesta za rok 2020 v rámci schvaľovania záverečného účtu bude kladná a mesto skončí svoje hospodárenie s prebytkom, aby sa v priebehu roka 2021 s ohľadom do budúcnosti vytvorila rezerva pre nasledujúce obdobie v podobe tvorby rezervného fondu.

ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s nižším rozpočtom bežných príjmov oproti schválenému rozpočtu na rok 2020 ako aj oproti očakávanej skutočnosti plnenia bežných príjmov k 31.12.2020.

Vývoj bežných príjmov :
v €

Rok	Schválený rozpočet bežných príjmov	Skutočnosť plnenia bežných príjmov
2009	9 981 611	10 581 374
2010	9 226 210	9 909 181
2011	9 053 402	9 736 473
2012	9 585 440	10 057 835
2013	9 936 760	10 445 004
2014	9 865 182	- 10 896 516
2015	10 335 189	11 781 377
2016	10 586 098	12 877 995
2017	11 546 875	14 154 932
2018	12 882 514	16 526 080
2019	14 382 418	16 047 185
2020	16 839 810	očakávaná skutočnosť- 16 651 226
2021 - návrh	15 547 940	

V návrhu rozpočtu sa očakáva pokles bežných príjmov a to ani nie tak z dôvodu zníženia výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, ale najmä z dôvodu poklesu cudzích príjmov – grantov a dotácií.

V dôsledku nepredvídateľného vývoja pandémie a pri legislatívnych zmenách, ktoré sa očakávajú k 1. januáru 2021 a v priebehu roku 2021 a ktoré majú významný vplyv na vývoj výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, je dôležitá zásada opatrnosti pri rozpočtovaní bežných príjmov. Zo strany mesta by mala byť samozrejmosťou aj kontinuálna kontrola plnenia príjmov, pretože v podmienkach mesta s nastaveným rozvojom je to veľmi dôležitá otázka vyrovnanosti rozpočtu.

Daňové príjmy

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby. V roku 2021 mesto rozpočtuje daňové príjmy na úrovni očakávanej skutočnosti k 31.12.2020, v ktorej je už zaznamenané zníženie daňových príjmov oproti schválenému rozpočtu.

Vývoj daňových príjmov:

v €

Rok	Schválený rozpočet daňových príjmov	Skutočnosť naplnenia daňových príjmov
2009	5 836 789	5 996 111
2010	5 718 548	5 113 547
2011	5 976 211	5 751 932
2012	6 073 970	5 794 632
2013	6 265 716	6 066 178
2014	6 412 860	6 879 219
2015	6 861 031	6 969 997
2016	7 218 360	7 598 500
2017	7 885 360	8 116 320
2018	8 285 360	8 775 530
2019	9 454 675	9 546 922
2020	10 407 223	očakávaná skutočnosť – 9 834 937
2021 - návrh	9 860 335	

Najdôležitejšou časťou bežných príjmov mesta je daň z príjmov fyzických osôb - podielová daň zo štátneho rozpočtu. V návrhu rozpočtu na rok 2021 je zapracované zníženie o 0,3 % oproti zverejnenej prognóze na rok 2020:

v €

	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021
Výnos podielovej dane zo ŠR	7 318 846,63	8 046 822,03	8 307 851	7 814 737	7 791 391

Návrh rozpočtu príjmov z daní z nehnuteľnosti a z daní za tovary a služby je realistický a vychádza z mierne navýšenej očakávanej skutočnosti roku 2020:

v €

	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021
Daň z nehnuteľnosti	842 901,62	843 136,71	1 350 000	1 320 000	1 350 000
Dane za tovary a služby	613 262,99	613 684,79	748 872	700 000	718 444
Sankcie uložené v daňovom konaní	519,33	384,30	1 000	200	500

Vývoj plnenia príjmov z dane z nehnuteľnosti:

v €

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2009	815 869	815 869
2010	803 293	845 564
2011	845 366	821 993
2012	848 000	823 020
2013	974 317	890 705
2014	932 870	875 569
2015	932 870	918 820
2016	900 000	865 161
2017	900 000	862 512
2018	900 000	842 902
2019	900 000	843 136
2020	1 350 000	očakávaná skutočnosť- 1 320 000
2021 – návrh	1 350 000	

Daň z nehnuteľnosti je tvorená daňou z pozemkov, daňou zo stavieb a daňou z bytov a nebytových priestorov:

v €

	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021
Z pozemkov	166 647,49	147 384,93	200 000	190 000	200 000
Zo stavieb	600 951,88	622 098,12	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Z bytov a nebytových priestorov	75 302,25	73 653,66	150 000	130 000	150 000

V každej z týchto daní (okrem dane zo stavieb) sa uvažuje s ich miernym rastom očakávanej skutočnosti roku 2020. Predpokladom očakávaného rastu oproti minulým obdobiam bolo schválenie všeobecne záväzného nariadenia mesta s účinnosťou od 1.1.2020. Či sa tento predpoklad naplnil v roku 2020 a naplní v roku 2021 bude zrejmé pri schvaľovaní záverečného účtu za rok 2020.

Dane za tovary a služby predstavujú dane podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov a príslušného všeobecne záväzného nariadenia mesta:

v €

Dane	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021
za psa	18 028,22	16 604,63	10 000	13 000	13 000
za nevýherné hracie automaty	1 100,00	1 010,00	1 000	800	800
za predajné automaty	675,00	675,00	675	544	544
za užívanie verejného priestranstva	78 537,04	87 548,55	85 000	85 000	85 000
za komunál. odpad	495 735,13	486 422,01	633 097	581 556	600 000
za ubytovanie	19 187,60	21 424,60	19 100	19 100	19 100

Nedaňové príjmy

Rozpočet nedaňových príjmov na rok 2021 je nižší ako schválený rozpočet na rok 2020 a tiež aj ako očakávaná skutočnosť k 31.12.2020, dôvodom je nižšie rozpočtovanie príjmov z nájmu lesných pozemkov:

v €

	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021
Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	2 656 562,07	869 529,80	1 604 971	1 023 850	856 756
Administratívne a iné poplatky	1 038 804,42	901 930,59	748 957	520 000	829 266
Úroky	32,71	6 569,67	7 000	100	200
Iné nedaňové príjmy	273 815,85	232 082,22	136 250	76 864	96 500

V návrhu rozpočtu príjmov z vlastníctva majetku sa plánujú najmä:

- Príjmy z podnikania sú rozpočtované vo výške 3 000 €. Ide o príjem mesta z dividend z účasti na majetku v iných spoločnostiach – Veolia Energia a. s. Brezno a LESY MESTA BREZNO s.r.o.;

- Príjmy z prenajatých pozemkov sú rozpočtované vo výške 525 600 € ide o pokles v porovnaní s rokom 2020 (1 484 971 €), z toho najmä príjmy z nájmu od LESOV MESTA BREZNO sa pre rok 2021 rozpočtujú vo výške 400 000 € (rok 2020 - 800 000 €) a ostatné príjmy v zmysle uzatvorených nájomných zmlúv vo výške 75 600 € a príjmy za prenájom za Letný jarmok a Ondrejský jarmok – 50 000 €;

- Príjmy z prenajatých budov a objektov (bytové a nebytové priestory) sú rozpočtované vo výške 201 000 €, pričom príjmy z nájomných bytov predstavujú čiastku 110 000 € (2020 - 96 000 €) a z prenajatých nebytových priestorov – 91 000 € (2020 - 124 000 €);

- Príjem z prenajatých strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia je rozpočtovaný v zmysle uzatvoreného dodatku č. 14 so spoločnosťou VEOLIA Energia Brezno a. s. a to vo výške 60 000 € základné nájomné a 36 513 € dodatkové nájomné, pričom základné nájomné musí byť čerpané len na zhodnotenie majetku.

V návrhu rozpočtu administratívnych poplatkov a platieb ide najmä o:

- Príjmy zo správnych poplatkov, ktoré sú vyberané v zmysle platných právnych predpisov – správne poplatky za overovanie listín, za vydanie rybárskych lístkov, za vydanie povolenia na zmenu užívania, za zmenu licencie, správne poplatky v zmysle stavebného zákona, správne poplatky matriky;

- Správne poplatky za prevádzku výherných hracích prístrojov, ktoré prevádzkuje právnická osoba, ktorá tieto prístroje umiestnila a prevádzkuje v zmysle zákona o hazardných hrách.

- Poplatky za poskytované služby - za opatrovateľskú službu, za služby poskytované v zariadení núdzového bývania „NÁRUČ“, v útulku „NÁDEJ“, za poskytovanie zdravotných pomôcok, za služby v mestskej knižnici, za vodné a stočné v Podkoreňovej, za vodné v Rohoznej, za stočné na ČOV Pálenica, poplatok za znečisťovanie ovzdušia. Sú to príjmy vyberané v zmysle platných všeobecne záväzných predpisov a uzatvorených zmlúv o poskytovaní služby;

Súčasťou návrhu rozpočtu mesta sú aj rozpočty rozpočtových organizácií s príjmami:

- Príjmy prijaté od fyzických a právnických osôb za prenájom priestorov a zariadenia v čase, keď sa nevyužívajú na výchovno-vzdelávací proces, ktoré sú naplánované vo výške 3 643 €.

- Príjmy za školné – príspevky prijaté od rodičov a iných osôb, ktorí majú voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť vo výške 98 430 €.

- Príjmy z režie v školskom stravovaní vo výške 110 552 €.

- Príjmy za stravné - platby za potraviny vo výške 349 086 €.

Granty a transfery

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú mestu poskytované z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií a s ďalšími dotáciami zo ŠR v celkovej rozpočtovanej výške 3 905 795 € (v roku 2020 - 3 934 909 €, v roku 2019 - 3 194 515 €, v roku 2018 - 2 709 635 €).

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV

Mesto v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov vo výške 4 981 499 €, z toho vlastných príjmov vo výške 1 260 386 €.

Vývoj kapitálových príjmov:

v €

Rok	Rozpočet kapitálových príjmov	Skutočnosť plnenia kapitálových príjmov
2009	1 779 037	1 779 742
2010	450 000	1 837 802
2011	659 251	1 821 339
2012	400 000	2 552 309
2013	852 237	187 350
2014	60 000	37 354
2015	5 724 845	5 025 153
2016	2 442 925	2 286 490
2017	20 000	545 010
2018	3 471 000	1 558 233
2019	3 329 892	1 353 521
2020	4 929 941	očakávaná skutočnosť – 2 164 115
2021 - návrh	4 981 499	

Kapitálové príjmy tvoria príjmy z predaja majetku a kapitálové granty a transfery:

v €

	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021
Príjem z predaja majetku	596 489,25	830 250,00	1 725 476	980 000	1 260 386
Tuzemské kapitál. granty a transfery	958 743,59	861 717,97	3 204 465	1 184 115	3 721 113

Príjem z predaja majetku je rozpočtovaný veľmi optimisticky; pre vyrovnanosť rozpočtu je potrebné, aby tieto príjmy boli naplnené, pretože na tento zdroj sú napojené kapitálové výdavky, t. j. rozvojové programy mesta.

V návrhu rozpočtu sú rozpočtované aj kapitálové granty a transfery, ktoré má mesto zmluvne zabezpečené; v návrhu rozpočtu sú spracované prehľadne podľa operačných programov a poskytovateľov jednotlivých grantov a transferov.

ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Rozpočet bežných výdavkov reflektuje na potreby samosprávy a na činnosti, ktoré samospráva musí v zmysle zákona o obecnom zriadení zabezpečovať. Rozpočet bežných výdavkov závisí od zdrojov, teda od plnenia bežných príjmov a od grantov a transferov, z ktorých sa zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy.

V roku 2021 sa uvažuje s výrazným znížením rozpočtu bežných výdavkov oproti schválenému rozpočtu roku 2020, ako aj oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2020.

Vývoj bežných výdavkov:

v €

Rok	Rozpočet bežných výdavkov	Skutočnosť čerpania bežných výdavkov
2009	9 822 211	9 548 917
2010	8 784 706	10 236 121

2011	9 009 222	9 499 690
2012	8 880 071	9 574 932
2013	9 058 977	9 848 449
2014	9 302 864	10 231 029
2015	9 258 536	10 129 284
2016	9 319 295	10 785 941
2017	10 182 585	12 028 711
2018	11 114 655	14 070 412
2019	13 929 139	15 589 321
2020	15 542 278	15 212 931
2021 - návrh	14 617 461	

Vývoj mzdových výdavkov – mesto bez rozpočtových a príspevkových organizácií:

v €

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2009	1 362 542	1 348 737
2010	1 360 097	1 299 332
2011	1 570 790	1 396 215
2012	1 378 874	1 362 634
2013	1 330 594	1 347 696
2014	1 366 905	1 414 925
2015	1 332 716	1 432 308
2016	1 332 716	1 571 184
2017	1 481 805	1 631 753
2018	1 608 940	1 784 089
2019	1 960 832	1 944 786
2020	2 431 191	očakávaná skutočnosť -2 015 000
2020 - návrh	2 061 315	

Vývoj prevádzkových výdavkov (tovary a služby) - mesto bez rozpočtových a príspevkových organizácií:

v €

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2009	1 797 082	1 560 264
2010	2 313 373	2 479 435
2011	1 471 909	1 911 910
2012	1 576 449	1 924 146
2013	1 933 719	1 876 054
2014	1 794 551	1 807 720
2015	1 527 875	1 331 669
2016	1 345 861	1 514 701
2017	1 390 593	1 784 813
2018	1 518 707	2 594 782
2019	2 529 206	2 854 847
2020 – návrh	2 991 902	očakávaná skutočnosť – 2 669 900
2021 – návrh	2 215 946	

Návrh rozpočtu podľa ekonomickej klasifikácie je na všetkých položkách vyšší oproti schválenému rozpočtu roku 2020 aj oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2020:

v €

	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021
Platy	1 784 089,14	1 944 786,15	2 431 191	2 015 000	2 061 315
Odvody do poisťovních fondov	730 811,68	795 887,28	927 357	775 400	914 722
Tovary a služby	2 594 782,56	2 854 846,93	2 991 902	2 669 900	2 215 946
Dotácie	2 957 185,84	3 240 162,41	2 686 411	2 686 784	2 952 041

Rozpočet výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania zamestnancom a na odvody do poisťovních fondov sa prispôsobuje očakávanej skutočnosti k 31.12.2020. U tovarov a služieb je návrh rozpočtu nižší oproti schválenému rozpočtu roku 2020. Toto nižšie čerpanie je na všetkých položkách, okrem položky – dopravné a nájomné.

Návrh rozpočtu tovarov a služieb podľa ekonomickej klasifikácie:

v €

	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021
631-Cestovné náhrady	5 070,46	11 650,35	8 250	3 500	3 660
632-Energie, voda ...	260 225,39	247 354,33	275 975	271 200	227 170
633-Materiál	106 308,08	196 111,35	408 592	260 000	141 373
634-Dopravné	45 882,53	56 592,32	37 150	42 000	140 413
635-Údržba	981 282,50	1 193 512,11	1 171 420	1 064 600	707 700
636-Nájomné	13 014,01	12 411,17	6 110	8 600	10 743
637-Služby	1 182 999,59	1 137 215,30	1 084 405	1 020 000	984 887

Mesto plánuje v roku 2021 realizovať opravu a údržbu ciest a chodníkov v celkovej výške 1 000 000 €; v návrhu rozpočtu je plánovaná 1. splátka vo výške 500 000 €, druhá splátka bude v roku 2022.

V návrhu sú rozpočtované:

- výdavky spojené so správou majetku - nebytových priestorov vo výške 164 830 €,
- výdavky súvisiace so správou, prevádzkou a údržbou nájomných bytov v majetku mesta vo výške 59 850 €,
- výdavky na činnosť a prevádzku denného centra „Prameň“ vo výške 99 201 €,
- výdavky na opatrovateľskú službu vo výške 470 315 €,
- výdavky na činnosť a prevádzku komunitného centra „Plamienok“ vo výške 18 632 €.

Výdavky na financovanie rozpočtových organizácií – škôl a školských zariadení:

v €

	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021
ZŠ s MŠ Pionierska 2	2 293 643,39	2 633 679,83	2 533 961	2 782 615	2 502 769
ZŠ s MŠ Karola Rapoša Pionierska 4	1 876 038,02	2 129 313,59	2 004 341	2 230 364	1 981 316
ZŠ s MŠ MPČL 35	1 178 983,69	1 262 375,26	1 189 997	1 272 749	1 234 618
Základná umelecká škola	453 878,23	501 772,17	543 064	531 639	508 841
Centrum voľného času	121 432,57	148 474,95	153 508	171 480	170 174

Transfery rozpočtovým organizáciám sa rozpočtujú na základe návrhu všeobecne záväzného nariadenia o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území mesta Brezno (originálne kompetencie) ako aj očakávaného rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva.

Výdavky na školstvo sú z veľkej časti (základné školstvo) závislé od transferov zo štátneho rozpočtu (normatívov) a je tak pravdepodobné, že výdavky na základné školy sa budú v priebehu roka zvyšovať v závislosti od poskytnutia transferov na prenesený výkon štátnej správy v školstve.

Výdavky na financovanie príspevkovej organizácie:

v €

	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021
TS	2 405 929,58	2 550 076,40	1 988 600	2 100 000	2 140 000

Výdavky na financovanie Technických služieb od roku 2017 rastú, návrh rozpočtu pre Technické služby je vyšší oproti schválenému rozpočtu roku 2020 ako aj oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2020.

Bežný príspevok Technickým službám je rozpočtovaný

- na správu a údržbu miestnych komunikácií vo výške 616 650 €,
- na vybudovanie odstavných plôch vo výške 40 000 €,
- za zber, prepravu a zhodnocovanie odpadov vo výške 337 305 €,
- na udržiavanie parkov, sádov, detských ihrísk, prevádzku verejného WC a cintoríny vo výške 294 33 €,
- na prevádzku verejného osvetlenia vo výške 151 958 €,
- na prevádzkovanie športových zariadení vo výške 406 574 €,
- na podporu komunálneho športu vo výške 41 100 €,
- na prevádzkovanie kultúrnych zariadení vo výške 74 736 €,
- na kultúrno spoločenské akcie mesta vo výške 15 000 €,
- na zabezpečenie spoločenského života v mesta vo výške 137 240 €,
- na vydávanie novín a prevádzku mestského rozhlasu vo výške 34 804 €.

V návrhu rozpočtu sa v roku 2020 uvažovalo aj s príspevkom na prevádzku pre plánovaný dom seniorov a denný stacionár (34 167 €), pre rok 2021 sa s príspevkom na prevádzku vôbec neuvažuje.

V návrhu rozpočtu je uvedený aj rozpis transferov jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám, v rámci ktorého sú rozpočtované aj dotácie poskytované z rozpočtu mesta. Podľa zákona o rozpočtových pravidel územnej samosprávy sa v rozpočte obce na príslušný rozpočtový rok dotácie rozpočtujú na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov, tieto kritéria sú splnené tým, že poskytované dotácie sa následne ešte schvaľujú uznesením zastupiteľstva v súlade so zákonným ustanovením.

Najvyšší objem dotácií už tradične smeruje do športu a kultúry – pre rok 2020 je to suma 200 420 €.

Na zabezpečenie dopravnej obslužnosti mesta, na základe Zmluvy o výkone vo verejnom záujme je rozpočtovaný pre dopravcu – SAD Zvolen transfer vo výške 160 000 € (2020 - 95 000 €).

Rozpočet bežných výdavkov na rok 2020 podľa funkčnej klasifikácie je spracovaný s podrobným komentárom čerpania výdavkov podľa jednotlivých činností.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s kapitálovými výdavkami vo výške 6 057 473 €; ide o plánovanú realizáciu týchto rozvojových programov:

1. Modernizácia technologických zariadení v súlade s platnou zmluvou s firmou VEOLIA ENERGIA Brezno a.s.
2. Upgrade softvéru MsÚ
3. Komplexná rekonštrukcia budovy materskej školy Nálepková
4. Zlepšenie kompetencií žiakov v ZŠ s MŠ K. Rapoša Pionierska 4
5. Zlepšenie kompetencií žiakov v ZŠ s MŠ MPČL

6. Cyklotrasa Brezno – Valaská
7. Cyklotrasa C3, C100 – Zadné Háľny – Brezno
8. Cyklistické prístrešky
9. Vodozádržné opatrenia v intraviláne mesta Brezno – pri MsDK
10. Obstaranie a rekonštrukcia budovy pre TS (Belamo)
11. Vyhliadková veža Horné Lazy
12. Výstavba 96 nájomných bytov. na MPČĽ
13. Renovácia železničnej stanice – projekt: YOUMOBIL
14. Výstavba futbalového ihriska Banisko (Kaufland)
15. Detské jasle Mazorníkovo
16. Rekonštrukcia zastávok MHD
17. Regenerácia vnútroblokov sídlisk mesta Brezna – Margitin park
18. Regenerácia vnútroblokov sídlisk mesta Brezna I. - Malinovského ul.
19. Regenerácia vnútroblokov sídlisk mesta Brezna I. – ul. ŠLN
20. Regenerácia vnútroblokov sídlisk mesta Brezna I. – ul. 9. mája pri kostole
21. Kamerový systém – Futbalový štadión

Realizácia rozvojových investičných programov je zabezpečená prostredníctvom dodávateľov, ktorí boli úspešní v procese verejného obstarávania a prostredníctvom Technických služieb, príspevkovej organizácie mesta Brezna.

Financovanie rozvojových investičných programov je zabezpečené z cudzích zdrojov (granty a transfery z jednotlivých operačných programov) a z návratných zdrojov financovania (úver zo ŠFRB). Spolufinancovanie musí byť zabezpečené mestom, z jeho vlastných zdrojov. Tieto zdroje sú rozpočtované, ale je potrebné upozorniť, že nejde o hotovostné finančné prostriedky nakoľko:

- kapitálové príjmy ako aj prebytok bežného rozpočtu sa rozpočtujú, nejde však o reálne finančné prostriedky,
- zdroje rezervného fondu sú vyčerpané,
- na základe očakávanej skutočnosti bilancie príjmov a výdavkov rozpočtu roku 2020 sa nepočíta s prebytkom rozpočtu, ale so schodkom, čo znamená, že v roku 2021 nie je predpoklad vytvorenia zdrojov na kapitálové výdavky.

Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, pre zachovanie vyváženosti rozpočtu mesta, aby sa rozpočtovaný prebytok bežného rozpočtu naozaj naplnil, čo znamená dôslednú kontrolu plnenia príjmov zo strany mesta a regulované čerpanie výdavkov so zachovaním princípu hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti použitia rozpočtovaných výdavkov. Je dôležité, aby sa naplnili aj plány predaja majetku z dôvodu naplnenia kapitálových príjmov, pretože sa s nimi počíta pri realizácii rozvojových programov.

Rozpočtová disciplína je naozaj nevyhnutná, pretože z prebytku bežného rozpočtu sa musia uhradiť aj splátky návratných zdrojov financovania.

FINANČNÉ OPERÁCIE

V návrhu rozpočtu príjmových finančných operácií sa z vyššie uvedených dôvodov počíta len so zapojením návratných zdrojov financovania, najmä úveru zo ŠFRB a úveru na vyrovnanie časového nesúladu medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami rozpočtu mesta.

V návrhu rozpočtu výdavkových finančných operácií sú uvedené splátky návratných zdrojov financovania a to úveru „Dostavba a stavebné úpravy zimného štadióna“, úveru ŠFRB - Mazorník, úveru ŠFRB - Nálepková ul., úveru ŠFRB – ŠLN, úveru ŠFRB – Dom seniorov a denný stacionár, úveru bývalého Hotela Ďumbier, s.r.o. a aj splátky novo prijatého úveru zo ŠFRB na výstavbu 96 nájomných bytov na MPČĽ:

1. splátka istiny úveru z r. 2005	152 016 €
2. splátka istiny úveru z r. 2009	107 656 €
3. splátka istiny zlikvidovaného Hotela Ďumbier s.r.o.	6 344 €
4. splátka ŠFRB (23 b. j., Nálepko	16 633 €
5. splátka ŠFRB (23 b. j., Mazorníkovo)	11 328 €
6. splátka ŠFRB (23 b. j., ŠLN)	20 494 €
7. splátka ŠFRB (Dom seniorov a denný stacionár)	26 964 €
8. splátka ŠFRB (96 b. j. MPČL)	46 590 €

Mesto v roku 2021 počíta s financovaním výdavkových finančných operácií, t.j. splátok návratných zdrojov financovania z prebytku bežného rozpočtu.

C. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2021 – 2023 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania.

Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom - na úradnej tabuli mesta, elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle mesta (www.brezno.sk) v zákonom stanovenej lehote.

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2021 – 2023 konštatujem, že je zostavený v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Ing. Ingrid Konečná Veverková
hlavná kontrolórka mesta Brezna